

Advies

het voorontwerp van decreet betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning

Het voorontwerp van decreet betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning

Datum van goedkeuring	Minaraad, 5 december 2013; SERV, 9 december 2013
Volgnummer	2013 58
Coördinator + e-mailadres	Sandra Sliwa, sandra.sliwa@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	Peter Van Humbeeck, pvhumbeeck@serv.be

Inhoud

Krachtlijnen	3
Procesbeschrijving.....	5
Dossierbeschrijving	6
1 Voorgeschiedenis	6
2 Voorontwerp van decreet betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning.....	7
Aanbevelingen	9
3 Algemene beoordeling	9
3.1 Bestuurlijke handhaving in de ruimtelijke ordening.....	9
3.2 Mogelijkheden voor verbeterde samenwerking positief	10
3.3 Blijvende verschillen tussen het Milieuhandhavingsdecreet en de VCRO bemoedigen efficiënte handhaving	10
3.4 Voorzie een algemene evaluatiebepaling	15
4 Thematische aanbevelingen	15
4.1 Verduidelijk de draagwijdte van de uitbreiding van bevoegdheden	16
4.2 Voorzie een adviesvraagplicht over het handhavingsprogramma ruimtelijke ordening.....	16
4.3 Voorzie een afstemming van de handhavingsprogramma's ruimtelijke ordening en milieu	17
4.4 Een geïntegreerde beboeting op basis van twee procedures is geen ideale oplossing.....	17
4.5 Regel de bestuurlijke handhaving van het instandhoudingsmisdrijf	18
4.6 Voorzie een beleidskader voor de toepassing van de bestuurlijke dwangsom	19
4.7 Voorzie de mogelijkheid voor bestuurlijke beboeting bij laattijdige beslissing procureur.....	20
4.8 Voorzie een verzoek tot oplegging van bestuurlijke maatregelen	21
4.9 Waak over het naleven van de termijnen in beroep	21
4.10 Zorg voor een duidelijke taakverdeling tussen de vergunningverlener- evaluator-handhaver.....	22

Krachtlijnen

De Raden vinden het positief dat er een pijler bestuurlijke handhaving wordt ingevoerd in de ruimtelijke ordening. De huidige praktijk toont immers dat het strafrechtelijke apparaat niet in staat is om overtredingen van de VCRO op een effectieve manier af te handelen.

De Raden erkennen dat er met voorliggend voorontwerp een belangrijke stap wordt gezet in het meer op elkaar afstemmen van de milieuhandhaving, waar er met de inwerkingtreding van het Milieuhandhavingsdecreet een sterk bestuurlijk handhavingsspoor werd uitgebouwd, en de handhaving in de ruimtelijke ordening, die hoofdzakelijk op basis van het strafrecht gebeurt.

Tegelijkertijd blijven er ook na de inwerkingtreding van voorliggend voorontwerp belangrijke verschillen bestaan tussen het Milieuhandhavingsdecreet en de nieuwe titel VI van de VCRO, waardoor de stedenbouwkundige en de milieugerelateerde aspecten van eenzelfde omgevingsvergunning op een verschillende manier worden gehandhaafd. De Raden zijn van mening dat de vele resterende verschillen, in het bijzonder de verschillende regeling inzake het inleiden van een herstellvordering en het uitvoeren van vonnissen door het bestuur en de mogelijkheid tot het opleggen van bestuurlijke maatregelen, een efficiënte handhaving in de praktijk kunnen ondermijnen. Hierbij aansluitend vragen de Raden dat er in het kader van de opmaak van voorliggend voorontwerp wordt getoetst of er als gevolg van de vele verschillen tussen beide handhavingsregimes geen risico's bestaan op een schending van het gelijkheidsbeginsel.

De Raden zien voorliggend voorontwerp dan ook als een eerste stap op weg naar een meer op elkaar afgestemde handhaving van de stedenbouwkundige en de milieugerelateerde aspecten van de omgevingsvergunning, waarbij het uitgangspunt moet zijn dat het sterk uitgebouwde bestuurlijke handhavingsspoor zoals dit bestaat in het Milieuhandhavingsdecreet behouden blijft.

Aangezien het voorontwerp een belangrijke koerswijziging doorvoert wat betreft de handhaving van de ruimtelijke ordening, vragen de Raden om een algemene evaluatiebepaling op te nemen in voorliggend voorontwerp. Een algemene evaluatie en, indien nodig, bijsturing van de nieuwe titel VI van de VCRO is belangrijk in het kader van het verder op elkaar afstemmen van de VCRO en het Milieuhandhavingsdecreet.

Naast deze algemene beoordeling formuleren de Raden een aantal thematische aanbevelingen. De Raden gaan onder meer in op volgende punten:

- Naast (decretale) bepalingen inzake het uitwisselen van informatie en het uitbreiden van vaststellingsbevoegdheden, spreekt de memorie van toelichting bij voorliggend voorontwerp ook over het uitbreiden van bevoegdheden op het vlak van het nemen van bestuurlijke maatregelen tussen de verschillende diensten.

De Raden vinden hiervoor niet rechtstreeks een decretale grondslag in voorliggend voorontwerp, maar vinden een uitbreiding van de bevoegdheden voor het opleggen van bestuurlijke maatregelen niet wenselijk.

- Aangezien cruciale beleidskeuzes gemaakt zullen worden in het handhavingsprogramma, vragen de Raden om voor dit programma voor advies voor te leggen aan SARO, Minaraad en SERV en deze adviesvraagplicht decretaal te verankeren. De Raden vragen dat minstens de keuze tussen het bestuurlijke en het gerechtelijke handhavingsspoor decretaal wordt vastgelegd.
- Een depenalisering van het instandhoudingsmisdrijf heeft voor- en nadelen maar de Raden vragen hoe dan ook om de bestuurlijke handhaving van het instandhoudingsmisdrijf sluitend te regelen in het handhavingsprogramma.
- De Raden zijn in principe voorstander van het invoeren van een bestuurlijke dwangsom maar benadrukken nogmaals dat de toepassing van dit instrument moet gebeuren op basis van een coherent beleidskader. Voorliggend voorontwerp bevat hiertoe een aantal aanzetten maar werkt deze niet uit.
- De Raden vragen om een centraal overzicht beschikbaar te stellen van het aantal en het soort dossiers, zowel inzake milieumisdrijven als inzake stedenbouwkundige misdrijven, waarin de parketten niet tijdig beslissen en zo nodig in te zetten op een snellere werking van de parketten. De Raden vragen hierbij om een evaluatiebepaling te voorzien zodat de regeling in nieuw artikel 6.2.13. VCRO en huidig artikel 16.4.34. DABM kan worden herzien als uit de hoger gevraagde informatie zou blijken dat de parketten er niet in slagen om de decretaal opgelegde beslistermijnen te respecteren.
- De Raden wijzen erop dat de vergunningverlener, de evaluator van de omgevingsvergunning en de handhaver elk een specifieke rol hebben. Aangezien evaluatie en handhaving in de praktijk dicht bij elkaar kunnen liggen, is het volgens de Raden belangrijk dat evaluatie en handhaving op elkaar worden afgestemd, weliswaar met respect voor de finaliteit van elk.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	4 november 2013
Naam adviesvrager + functie	Joke Schauvliege, Philippe Muyters
Rechtsgrond van de adviesvraag	Artikel 11.2.1. § 1, 4° DABM
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	SERV
Overlegcommissie	Werkcommissie strategie en governance
Vergaderingen: soort + datum	Schriftelijke procedure 22 -26 november 2013

De Minaraad en de SERV zijn om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning. De Minaraad ontving de adviesvraag van minister Joke Schauvliege, de SERV ontving de adviesvraag van minister Philippe Muyters en minister Joke Schauvliege. De Minaraad ontving de adviesvraag op 4 november 2013, de SERV ontving de adviesvraag op 31 oktober 2013, telkens volgens de gewone procedure. Het ontwerp advies, opgesteld door het secretariaat, maakte het voorwerp uit van een schriftelijke procedure die liep van 22-26 november 2013.

Dossierbeschrijving

1 Voorgeschiedenis

- [1] **Nood aan een compatibel handhavingsapparaat.** Het voorontwerp van decreet betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning (verder: het voorontwerp) kadert in de invoering van de omgevingsvergunning. Een performante werking van de omgevingsvergunning vereist dat er snel en efficiënt kan worden ingegrepen als stedenbouwkundige of milieuverplichtingen worden geschonden. Momenteel gebeurt de handhaving van de milieuregelgeving op basis van het DABM, terwijl de handhaving van de stedenbouwregelgeving gebeurt op basis van de VCRO. Het op vele vlakken gedateerde handhavingsluik van de VCRO is echter op een aantal punten incompatibel met het modernere kader van het DABM¹.
- [2] Op 19 april 2013 keurde de Vlaamse Regering het **voorontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning** een 1ste keer principieel goed. De beslissingsfiche kondigt aan dat uiterlijk bij de 2de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning een voorontwerp van decreet met betrekking tot de bestuurlijke handhaving van de omgevingsvergunning wordt voorgelegd aan de Vlaamse Regering, in het bijzonder om een pijler bestuurlijke handhaving in de ruimtelijke ordening uit te bouwen. Met de nota aan de Vlaamse Regering van 19 april 2013 werd beslist dat de nieuwe regels inzake handhaving via een apart wijzigingsdecreet worden toegevoegd aan de bestaande Titel XVI van het DABM en Titel VI van de VCRO. Het uitbouwen van een bestuurlijk handhavingsspoor in de ruimtelijke ordening is noodzakelijk 1) als oplossing voor gemengde schendingen, hun opsporing en vervolging, 2) om de verschillen in het herstelbeleid tussen de beide domeinen te beperken, 3) als oplossing voor de traagheid van de gerechtelijke procedure bij de handhaving van de stedenbouwregelgeving, 4) om het gebrek aan mogelijkheden tot beboeting bij sepot van het parket op basis van de VCRO op te vangen.
- [3] Op 19 juli 2013, samen met de 2de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet betreffende de omgevingsvergunning, keurde de Vlaamse Regering de **conceptnota** inzake de handhaving van de omgevingsvergunning goed. De wijzigingen in het handhavingsluik strekken tot een modernisering van de VCRO naar het voorbeeld van het DABM. In de eerste plaats wordt er een pijler bestuurlijke handhaving ingevoerd in de VCRO, daarnaast wordt de gerechtelijke handhaving gemoderniseerd. De

¹ Memorie van toelichting bij het voorontwerpdcreet betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning, p. 2.

Vlaamse Regering streeft naar het uitbouwen van twee gelijk(w)aardige regelingen om de risico's op strijdigheid met het gelijkheidsbeginsel tot een minimum te beperken. De wijzigingen aan de VCRO zijn zo omvangrijk dat ervoor wordt geopteerd om titel VI van de VCRO volledig te vervangen.

2 Voorontwerp van decreet betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning

- [4] Op 25 oktober 2013 heeft de Vlaamse Regering een **voorontwerp van decreet betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning** goedgekeurd, op basis van de conceptnota handhaving omgevingsvergunning.
- [5] Het voorliggende voorontwerp kiest er niet voor om naar het voorbeeld van het Omgevingsvergunningsdecreet een eengemaakt procedureel kader op het vlak van de handhaving na te streven. Dit betekent dat de handhaving van de milieuregelgeving en de regelgeving op het vlak van de ruimtelijke ordening ook in de toekomst zowel op inhoudelijk als procedureel vlak zal worden aangestuurd door onderscheiden regelgevingen.
- [6] De noodzakelijke wijzigingen worden gegroepeerd onder **volgende thema's**:
- De invoering van een bestuurlijke handhaving (de mogelijkheid tot het opleggen van bestuurlijke boetes en maatregelen) langs de zijde van ruimtelijke ordening: de mogelijkheid tot bestuurlijke beboeting op basis van het onderscheid tussen stedenbouwkundige misdrijven en inbreuken en de mogelijkheid tot oplegging van bestuurlijke maatregelen;
 - Een uitbreiding van de vaststellingsbevoegdheid van de inspectiediensten waardoor toezichthouders/verbalisanten schendingen op beide regelgevingen kunnen verbaliseren en een uitwisseling van informatie en, indien de handhaver ervoor zou kiezen om de 'andere' regelgeving niet zelf te verbaliseren, minstens een aangifteplicht bij de gespecialiseerde overheid;
 -
 - Het handhavingsbeleid van de Vlaamse Regering inzake ruimtelijke ordening zal voortaan, zoals in het DABM, aangestuurd worden door een handhavingsprogramma waarin de beleidsmatige afspraken inzake vaststelling, vervolging en uitvoering worden vastgelegd;
 - De mogelijkheid tot geïntegreerde vervolging bij samenloop van gemengde misdrijven en inbreuken;
 - De mogelijkheid tot raadgeving en aanmaning (zachte handhaving) zoals deze bestaan in het DABM worden overgenomen in de VCRO en de minnelijke schikking krijgt een ruimer toepassingsgebied;

- De gerechtelijke handhaving in de VCRO wordt gemoderniseerd en het herstelbeleid in de VCRO wordt compatibel gemaakt met dat in het DABM.

Aanbevelingen

3 Algemene beoordeling

3.1 Bestuurlijke handhaving in de ruimtelijke ordening

- [7] **De invoering van een bestuurlijk handhavingsspoor in de ruimtelijke ordening is positief.** De Raden vinden het positief dat er een pijler bestuurlijke handhaving wordt ingevoerd in de ruimtelijke ordening². De huidige praktijk, waarbij een seponeringsgraad van 90%³ geen uitzondering is, toont dat het strafrechtelijke apparaat niet in staat is om overtredingen van de VCRO op een effectieve manier af te handelen. Opmerkelijk is dat het in 80%⁴ van de gevallen gaat om een opportuniteitssepots. Momenteel is er op basis van de VCRO geen mogelijkheid tot bestuurlijke beboeting⁵ indien het parket de zaak seponeert, wat leidt tot een belangrijke mate van straffeloosheid. Dit terwijl de ervaring met het Milieuhandhavingsdecreet (Titel XVI van het DABM) leert dat de procureurs steeds meer gebruik maken van de mogelijkheid om milieumisdrijven te seponeren met het oog op bestuurlijke beboeting, wat zich uit in een daling van het aantal opportuniteitssepots en een toename van het aantal sepots om "andere redenen"⁶.

² De Minaraad stelde in zijn advies van 6 juli 2006 over het voorontwerp Milieuhandhavingsdecreet al dat de handhavingsregelingen voor leefmilieu en ruimtelijke ordening best op elkaar worden afgestemd: Advies 2006/28, p. 12. De Minaraad vroeg in zijn advies van 6 juli 2013 over het ontwerpdecreet omgevingsvergunning het versterken van de bestuurlijke handhaving in de ruimtelijke ordening en verwees hiervoor naar een aantal positieve gevolgen van de uitbouw van een bestuurlijk handhavingsspoor in de milieuhandhaving.

³ VUB en UHASSELT, Onderzoek naar de bestuurlijke handhaving in de ruimtelijke ordening, juni 2012, p. 67:
http://www2.vlaanderen.be/ruimtelijk/docs/Eindrapport_Onderzoek%20naar%20de%20bestuurlijke%20handhaving%20in%20de%20ruimtelijke%20ordening.pdf.

⁴ RIA, p. 16.

⁵ Momenteel is bestuurlijke beboeting binnen de VCRO alleen mogelijk bij de doorbreking van een bekrachtigd stakingsbevel.

⁶ De evolutie is duidelijk zichtbaar in de Milieuhandhavingsrapporten van de VHRM. Zo werd in 2012 27,56% van het aantal zaken 'milieuhandhaving' geregistreerd door de parketten geseponeerd met het oog op het opleggen van een administratieve geldboete t.o.v. 25,59% in 2011; 15,31% in 2010 en 10,13% in 2009: Milieuhandhavingsrapport 2012, p. 151:
<http://www.vhrm.be/documenten/milieuhandhavingsrapport/mhr-2012-lage-resolutie.pdf>.

3.2 Mogelijkheden voor verbeterde samenwerking positief

[8] **Het voorontwerp biedt mogelijkheden voor verbeterde samenwerking.** Het wegwerken van de versnippering van het handhavingslandschap en het promoten van een integrale en gecoördineerde handhaving, in het licht van de invoering van de omgevingsvergunning, was een van de centrale aanbevelingen in het gezamenlijke advies⁷ van Minaraad en SERV over de evaluatie van het milieuhandhavingsbeleid. Voorliggend voorontwerp gaat de versnippering van het handhavingslandschap op korte termijn niet tegen, maar biedt volgens de Raden wel een aantal mogelijkheden om de samenwerking tussen beide inspectiediensten te verbeteren. Zo voorziet het voorontwerp in een uitbreiding van de Vlaamse Hoge Raad voor de Milieuhandhaving⁸ die in de toekomst ook bevoegd zal worden om voorstellen te doen aan de Vlaamse Regering voor wat betreft het handhavingsbeleid in de ruimtelijke ordening. Verder maakt het voorontwerp het mogelijk om bij samenhang tussen stedenbouwkundige inbreuken/misdrijven en milieu-inbreuken/misdrijven informatie uit te wisselen tussen de overheden⁹ en bevat het een inhoudelijke adviesplicht van de “andere” beboetingsambtenaar ingeval er gekozen wordt voor een geïntegreerde beboeting van gemengde overtredingen (zie ook verder)¹⁰. Ten opzichte van de huidige situatie laten deze mogelijkheden toe om te komen tot een meer coherente handhaving.

3.3 Blijvende verschillen tussen het Milieuhandhavingsdecreet en de VCRO bemoeilijken efficiënte handhaving

[9] **Geen procedurele integratie.** In tegenstelling tot het ontwerpdecreet omgevingsvergunning zelf, kiest voorliggend voorontwerpdecreet betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning er niet voor om een eengemaakt procedureel kader op het vlak van de handhaving na te streven. Een belangrijke reden om niet te kiezen voor één procedureel kader voor de handhaving van de omgevingsvergunning onder de koepel van het DABM is dat dit belangrijke wijzigingen aan het DABM zou vergen. Aange-

⁷ MINARAAD (19 april 2012) en SERV (13 juni 2012), Advies over de evaluatie van het milieuhandhavingsbeleid:

<http://www.minaraad.be/adviezen/2012/evaluatie-milieuhandhavingsbeleid>;

<http://www.serv.be/serv/publicatie/advies-milieuhandhavingsbeleid>.

⁸ De VHRM die in de toekomst de Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte en Milieu (VHHRM) zal heten.

⁹ Zie bijvoorbeeld nieuwe artikels 6.2.4. en 6.2.5. VCRO die bepalen dat er bij samenloop van stedenbouwkundige inbreuken/misdrijven en milieu inbreuken/ misdrijven telkens een afschrift van het PV/verslag van vaststelling wordt bezorgd aan de gewestelijke overheden belast met de handhaving van die overtredingen.

¹⁰ Nieuw artikel 6.2.8. VCRO.

zien titel XVI van het DABM niet alleen de handhaving van de milieuvergunningen regelt maar fungeert als kaderdecreet voor de handhaving van het milieuhygiënerecht en het milieubeheerrecht, zouden deze wijzigingen doorwerken naar de volledige handhaving van de milieusector. Een apart decreet "handhaving omgevingsvergunning" zou dan weer de recente integratiebeweging in het Vlaams milieurecht terugdraaien en wordt daarom evenmin opportuun bevonden. Bovendien zou een eengemaakt procedureel kader voor de handhaving van de omgevingsvergunning maatwerk onmogelijk maken.

Dit betekent dat de handhaving van de milieuregelgeving en de regelgeving op het vlak van de ruimtelijke ordening ook in de toekomst zowel op inhoudelijk als op procedureel vlak zal worden aangestuurd door onderscheiden regelgevingen. Het voorontwerp benadrukt dat dit geen probleem vormt "omdat het procedureel kader van beide decreten, hoewel verschillend, gelijkwaardig kan worden genoemd"¹¹.

[10] **Verschillen tussen het DABM en de nieuwe titel VI VCRO kunnen handhaving ondermijnen.** Hoewel de Raden erkennen dat de invoering van een bestuurlijk handhavingsspoor in de VCRO een belangrijke koerswijziging doorvoert ten opzichte van de huidige handhavingsregeling, blijven beide handhavingsregimes belangrijke verschillen vertonen. De Raden brengen hieronder de belangrijkste resterende verschillen in beeld.

- **Bestuurlijke maatregelen niet steeds mogelijk.** Ook in de toekomst zullen niet voor alle stedenbouwkundige overtredingen bestuurlijke maatregelen kunnen worden opgelegd. Zo stelt nieuw artikel 6.4.2.§1 VCRO dat de Vlaamse Regering bepaalde stedenbouwkundige inbreuken of misdrijven kan uitsluiten van het toepassingsgebied van bestuursdwang of last onder dwangsom en zal de keuze voor welke misdrijven en inbreuken de bestuurlijke handhaving open staat en op welke wijze, worden bepaald in een uitvoeringsbesluit en in het handhavingsprogramma ruimtelijke ordening¹². Dit is een belangrijk verschil met het Milieuhandhavingsdecreet waar bestuurlijke maatregelen in principe steeds kunnen worden opgelegd na de vaststelling van een milieu-inbreuk of milieumisdrijf¹³.

¹¹ Memorie van toelichting bij nieuw artikel 6.2.8. VCRO.

¹² Nieuw artikel 6.1.3. §1 VCRO dat de inhoud van het handhavingsprogramma ruimtelijke ordening omschrijft. Het handhavingsprogramma wordt op die manier bepalend voor het administratief vervolg dat er zal gegeven worden aan het gedepenaliseerde instandhoudingsmisdrijf in ruimtelijk kwetsbaar gebied (zie ook verder).

¹³ Artikel 16.4.5. DABM.

- **Principiële voorrang rechterlijke handhaving.** Op basis van voorliggend voorontwerp zal de rechterlijke handhaving in de ruimtelijke ordening principiële voorrang blijven hebben op de bestuurlijke handhaving. Nieuw artikel 6.4.3. van de VCRO bepaalt immers dat bestuurlijke beslissingen nooit afbreuk mogen doen aan het gezag van gewijsde van rechterlijke beslissingen. Van zodra er gedagvaard werd, zijn er geen bestuurlijke maatregelen meer mogelijk.¹⁴. Dit is een belangrijk verschil tussen de (nieuwe) titel VI van de VCRO en het Milieuhandhavingsdecreet dat voorziet in een sterk bestuurlijk georiënteerd handhavingsrecht waarbij de bestuurlijke en de strafrechtelijke handhaving onafhankelijk van elkaar verlopen.
- **Advies Hoge Raad voor de Handhavingsuitvoering (HRH).** Nieuw artikel 6.3.10. VCRO bepaalt dat de stedenbouwkundig inspecteur en burgemeester pas kunnen overgaan tot het inleiden van een herstellvordering bij het parket en de burgerlijke rechter als de HRH een positief advies heeft gegeven. Ook kan een vonnis of arrest pas worden uitgevoerd na een positief advies van de HRH. Dergelijke advisering is niet voorzien in het Milieuhandhavingsdecreet, waar de gemachtigde ambtenaar op autonome basis een herstellvordering kan indienen bij het parket en waar geen uitzondering wordt gemaakt op de uitvoerbaarheid van een niet-verjaard vonnis.
- **Bestuurlijk sepot.** De memorie van toelichting bij nieuw artikel 6.2.6. en 6.2.7. VCRO vermeldt dat voorliggend voorontwerp, in tegenstelling tot het Milieuhandhavingsdecreet, wel voorziet in de mogelijkheid van een bestuurlijk sepot voor stedenbouwkundige overtredingen¹⁵. De memorie verwijst hiervoor naar de formulering in nieuw artikel 6.2.12. §1 VCRO, dat de procedure voor het opleggen van een exclusieve bestuurlijke geldboete voor inbreuken beschrijft, dat stelt dat de beboetingsambtenaar een bestuurlijke geldboete *kan* opleggen. De Raden wijzen erop dat ook het Milieuhandhavingsdecreet een bestuurlijk sepot toelaat in geval van milieu-inbreuken¹⁶. Als met “in tegenstelling tot het DABM”, wordt bedoeld dat voorliggend vooront-

¹⁴ De Raden wijzen erop dat formulering in nieuw artikel 6.4.3. §1 tweede lid afwijkt van die in de memorie van toelichting. Zo stelt de memorie dat als er bestuurlijke handhavingsbeslissingen moeten worden genomen hangende het geding voor de rechter, de bestuurlijke beslissingen zo nodig moeten worden aangepast van zodra er een rechterlijke beslissing valt. Dit terwijl het decreetsartikel zelf bepaalt dat er geen bestuurlijke maatregelen meer mogelijk zijn, eens er werd gedagvaard.

¹⁵ Nieuw artikel 6.2.12. VCRO.

¹⁶ Ook artikel 16.4.41. §1 DABM bepaalt immers dat de gewestelijke entiteit de vermoedelijke overtreder op de hoogte *kan* brengen van zijn voornemen om een boete op te leggen. De memorie van toelichting bij het Milieuhandhavingsdecreet stelt dat, als er een verslag van vaststelling wordt opgemaakt en het dossier bij de AMMC belandt, het aan deze entiteit is om uit te maken of ze de procedure start.

werp de mogelijkheid van een bestuurlijk sepot invoert voor stedenbouwkundige misdrijven¹⁷, is dit voor de Raden niet duidelijk op basis van nieuw artikel 6.2.13. VCRO, dat de procedure voor het opleggen van een alternatieve bestuurlijke geldboete regelt, noch op basis van de memorie van toelichting.

De criteria en het beleid inzake het bestuurlijk sepot zullen in het handhavingsprogramma worden opgenomen.

- **Handhavingsprogramma ruimtelijke ordening.** Zoals blijkt uit bovenstaande paragrafen, worden een aantal cruciale beleidskeuzes gemaakt in het handhavingsprogramma ruimtelijke ordening. De RIA¹⁸ stelt dan ook dat voorliggend voorontwerp voorafgaand of uiterlijk gelijktijdig met de inwerkingtreding van het omgevingsvergunningendecreet in werking treedt. Hiermee lijkt de sturende kracht van het handhavingsprogramma ruimtelijke ordening groter dan die van het milieuhandhavingsprogramma¹⁹. Ook de procedure voor de totstandkoming van het handhavingsprogramma ruimtelijke ordening verschilt van de procedure in het Milieuhandhavingsdecreet. Zo wordt het handhavingsprogramma ruimtelijke ordening vastgesteld door de Vlaamse Regering op voorstel van de VHRM en kan het pas in werking treden na goedkeuring door het Vlaams Parlement. In de procedure voor de totstandkoming van het Milieuhandhavingsprogramma²⁰ is geen goedkeuring door het Vlaams Parlement voorzien.
- **Limitatieve opsomming stedenbouwkundige inbreuken én misdrijven.** In voorliggend voorontwerp worden zowel de stedenbouwkundige inbreuken als de stedenbouwkundige misdrijven decretaal opgesomd. Op basis van het Milieuhandhavingsdecreet worden enkel de milieu-inbreuken limitatief opgelijst in het Milieuhandhavingsbesluit.
- **Verschillende rechtsbescherming inzake bestuurlijke maatregelen.** Tegen een beslissing tot oplegging van een bestuurlijke geldboete kan zowel op basis van het Milieuhandhavingsdecreet als op ba-

¹⁷ Het Milieuhandhavingsdecreet laat inderdaad geen bestuurlijk sepot toe in geval van milieumisdrijven.

¹⁸ RIA, p. 3.

¹⁹ Het ontwerpdecreet tot wijziging van het Milieuhandhavingsdecreet voorziet evenwel in de overschakeling van het huidige jaarlijkse milieuhandhavingsprogramma naar een vijfjaarlijks strategisch milieuhandhavingsprogramma.

²⁰ Het milieuhandhavingsprogramma wordt, overeenkomstig artikel 16.2.4 DABM, opgesteld door de VHRM, vervolgens bekrachtigd door de Vlaamse Regering waarna het wordt *meegedeeld* aan onder meer het Vlaams Parlement, de SERV en de Minaraad.

sis van nieuwe artikels 6.2.12. §4 VCRO en 6.2.13. §4 VCRO beroep worden ingesteld bij het Handhavingscollege. Nieuw artikel 6.4.17. VCRO voorziet dat de Rechtbank van Eerste Aanleg op verzoek van de overtreder de bestuurlijke dwangsom kan opheffen, de looptijd ervan opschorten of de dwangsom verminderen in geval van onmogelijkheid van de overtreder om aan zijn verplichtingen te voldoen. Een gelijkaardige procedure is niet voorzien in het ontwerpdecreet tot wijziging van het Milieuhandhavingsdecreet²¹. Voor wat betreft het beroep tegen beslissingen tot oplegging van bestuurlijke maatregelen voorzien beide decreten in een bestuurlijk beroep bij de minister en een juridische beroep bij de Raad van State. Een bestuurlijk beroep tegen een beslissing tot oplegging van bestuurlijke maatregelen op basis van nieuw artikel 6.4.8. en nieuw artikel 6.4.15. VCRO werkt evenwel schorsend, dit in tegenstelling tot beroepen ingesteld tegen opgelegde bestuurlijke maatregelen op basis van artikel 16.4.17. van het Milieuhandhavingsdecreet. Anders dan voor de overige bestuurlijke maatregelen, volgt een stakingsbevel een ander traject (hetzelfde zoals nu): eerst bekrachtiging door de gewestelijke inspecteur, eventueel beroep bij de Rechtbank van Eerste Aanleg.

- **Aangifteplicht bij niet-naleving aanmaning.** Nieuw artikel 6.2.3. §2 VCRO bepaalt dat als de adressant nalaat om de in de aanmaning gevraagde maatregelen binnen het daarvoor bepaalde tijdsbestek te nemen, er een aangifteplicht geldt bij de gemeentelijke of gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur en bij de burgemeester. Artikel 16.3.27. DABM koppelt geen aangifteplicht aan de niet-naleving van een aanmaning. Het gevaar bestaat dat de aanmaning minder gebruikt zal worden net door deze formalisering gekoppeld aan een aangifteplicht bij niet-naleving.

[11] **Een eerste stap op weg naar een verdere integratie van de handhaving.** De Raden erkennen dat er met voorliggend voorontwerp een belangrijke stap wordt gezet in het meer op elkaar afstemmen van de milieuhandhaving en de handhaving in de ruimtelijke ordening. Tegelijkertijd blijkt uit bovenstaande oplistings dat er belangrijke verschillen blijven bestaan tussen het Milieuhandhavingsdecreet en de nieuwe titel VI van de VCRO, waardoor de stedenbouwkundige en de milieugerelateerde aspecten van eenzelfde omgevingsvergunning op een verschillende manier worden gehandhaafd. De Raden zijn van mening dat de vele resterende verschillen, in het bijzonder de verschillende regeling inzake het inleiden van een herstellvordering en het uitvoeren van vonnissen door het bestuur en de

²¹ Artikel 16.4.17. DABM bepaalt dat tegen het besluit tot oplegging van bestuurlijke maatregelen beroep kan worden ingediend bij de minister.

mogelijkheid tot het opleggen van bestuurlijke maatregelen, een efficiënte handhaving in de praktijk kunnen ondermijnen. Hierbij aansluitend vragen de Raden dat er in het kader van de opmaak van voorliggend voorontwerp wordt getoetst of er als gevolg van de vele resterende verschillen tussen beide handhavingsregimes geen risico's bestaan op een schending van het gelijkheidsbeginsel.

De Raden zien voorliggend voorontwerp dan ook als een eerste stap op weg naar een meer op elkaar afgestemde handhaving van de stedenbouwkundige en de milieugerelateerde aspecten van de omgevingsvergunning waarbij het uitgangspunt moet zijn dat het sterk uitgebouwde bestuurlijke handhavingsspoor zoals dit bestaat in het Milieuhandhavingsdecreet behouden blijft.

- [12] **Naar een eengemaakt Vlaams Handhavingsdecreet?** Door het wijzigen van de VCRO naar het voorbeeld van het DABM, legt de nieuwe VCRO een brug tussen de handhaving van de milieuregelgeving en de handhaving van andere bevoegdheden van de Vlaamse Regering²². Het agentschap dat instaat voor de handhaving van de regelgeving ruimtelijke ordening is immers ook bevoegd voor de handhaving van de regelgeving wonen en onroerend erfgoed. De RIA benoemt dit als een van de baten van deze optie en stelt hierbij aansluitend dat dit op langere termijn kan leiden tot een volledige integratie in één organiek Vlaams Handhavingsdecreet. De Raden vragen zich af of de Vlaamse Regering het behoud van de afzonderlijke handhavingssystemen waarin voorliggend voorontwerp voorziet, beschouwt als een "overgangmaatregel".

3.4 Voorzie een algemene evaluatiebepaling

- [13] **Decretale evaluatiebepaling.** Aangezien het voorontwerp een belangrijke koerswijziging doorvoert wat betreft de handhaving van de ruimtelijke ordening, vragen de Raden om naar analogie met artikel 41 van het Milieuhandhavingsdecreet van 21 december 2007, een algemene evaluatiebepaling op te nemen in voorliggend voorontwerp. Een algemene evaluatie en, indien nodig, bijsturing van de nieuwe titel VI van de VCRO is belangrijk in het kader van het verder op elkaar afstemmen van de VCRO en het Milieuhandhavingsdecreet.

4 Thematische aanbevelingen

- [14] In de rest van dit advies werken de Raden een aantal van bovenstaande punten verder uit in de vorm van aanbevelingen.

²² RIA, p. 10.

4.1 Verduidelijk de draagwijdte van de uitbreiding van bevoegdheden

[15] De conceptnota van 19 juli 2013 over voorliggend voorontwerp kondigt aan dat zowel in de VCRO als in het DABM de mogelijkheid wordt voorzien om PV's en verslagen van vaststelling uit te wisselen tussen de beide domeinen en dat ook de bevoegdheden inzake het vaststellen van milieu- en stedenbouwkundige overtredingen worden uitgebreid naar de beide domeinen. Voorliggend voorontwerp voorziet bovendien bij samenloop van stedenbouwkundige inbreuken/misdrijven en milieu-inbreuken/misdrijven in de mogelijkheid van een geïntegreerde beboeting²³, waarbij de ruimtelijke beboetingsambtenaar ook de bestuurlijke geldboetes op basis van het DABM kan opleggen volgens de procedureregels zoals beschreven in de VCRO (en vice versa)²⁴. De memorie van toelichting²⁵ bij voorliggend voorontwerp spreekt echter ook over het uitbreiden van bevoegdheden op het vlak van het nemen van bestuurlijke maatregelen tussen de verschillende diensten. De Raden vinden hiervoor niet rechtstreeks een decretale grondslag in voorliggend voorontwerp, maar wijzen er wel op dat artikel 16.4.6. DABM voorziet in een koppeling tussen de vaststellingsbevoegdheid, die wel uitwisselbaar wordt, en de bevoegdheid voor het opleggen van bestuurlijke maatregelen. Dit terwijl voorliggend voorontwerp de bevoegdheid voor het toepassen van bestuursdwang wel duidelijk voorbehoudt aan de stedenbouwkundig inspecteur en de burgemeester. Gelet op de verschillende aard van de bestuurlijke maatregelen in beide sectoren, vinden de Raden een uitbreiding van de bevoegdheid voor het opleggen van bestuurlijke maatregelen niet wenselijk.

4.2 Voorzie een adviesvraagplicht over het handhavingsprogramma ruimtelijke ordening

[16] **Voorzie een adviesvraagplicht.** De Raden wezen hoger reeds op de bepaling in nieuw artikel 6.4.2.§1 VCRO dat stelt dat de Vlaamse Regering bepaalde stedenbouwkundige inbreuken of misdrijven kan uitsluiten van het toepassingsgebied van bestuursdwang of last onder dwangsom en dat de keuze voor welke misdrijven en inbreuken de bestuurlijke handhaving open staat en op welke wijze, zal worden bepaald in een uitvoeringsbesluit en in het handhavingsprogramma ruimtelijke ordening. Ook de criteria en

²³ Nieuw artikel 6.2.8. VCRO en nieuw artikel 16.4.28. DABM.

²⁴ Anderzijds kan het voorstel tot betalen van een geldsom (bestuurlijke transactie) enkel betrekking hebben op stedenbouwkundige inbreuken en misdrijven, zelfs in geval van samenloop met milieu-inbreuken en –misdrijven.

²⁵ Punt 4 op p. 3.

het beleid inzake het bestuurlijk sepot zullen in het handhavingsprogramma worden opgenomen.

De Raden vragen dat minstens de keuze tussen het bestuurlijke en het gerechtelijke handhavingsspoor decretaal wordt vastgelegd. Aangezien cruciale beleidskeuzes gemaakt zullen worden in het handhavingsprogramma, vragen de Raden om dit programma voor advies voor te leggen aan SARO, Minaraad en SERV en deze adviesvraagplicht decretaal te verankeren.

4.3 Voorzie een afstemming van de handhavingsprogramma's ruimtelijke ordening en milieu

[17] **Afzonderlijke handhavingsprogramma's.** De Raden vinden het een gemiste kans dat er niet voor geopteerd wordt om één handhavingsprogramma op te stellen.

[18] **Afstemming met de gemeentelijke handhaving.** De Raden wezen reeds herhaaldelijk op de vaststelling dat, globaal beschouwd, veel gemeenten de in het Milieuhandhavingsdecreet opgelegde taken in de praktijk niet kunnen waarmaken. De Vlaamse Regering besliste overigens om, in het kader van het witboek interne staatshervorming, de planmatige milieuhandhaving zelf opnieuw in handen te nemen en de gemeenten in hoofdzaak verantwoordelijk te maken voor de reactieve handhaving. De Raden vragen dan ook om in het handhavingsprogramma duidelijke afspraken te maken over de taakomschrijving van de verschillende handhavingsactoren.

4.4 Een geïntegreerde beboeting op basis van twee procedures is geen ideale oplossing

[19] **Geen geïntegreerde procedure maar wel een geïntegreerde beboeting.** Voorliggend voorontwerp kiest ervoor om de procedures in het Milieuhandhavingsdecreet en de VCRO niet te integreren. Anderzijds voorziet het voorontwerp bij samenloop van stedenbouwkundige inbreuken/misdrijven en milieu-inbreuken/misdrijven wel in de mogelijkheid van een geïntegreerde beboeting²⁶, waarbij de ruimtelijke beboetingsambtenaar ook de bestuurlijke geldboetes op basis van het DABM kan opleggen volgens de procedureregels zoals beschreven in de VCRO (en vice versa)²⁷. Aangezien de procedureregels in de VCRO en het DABM hoewel verschil-

²⁶ Nieuw artikel 6.2.8. VCRO en nieuw artikel 16.4.28. DABM.

²⁷ Anderzijds kan het voorstel tot betalen van een geldsom (bestuurlijke transactie) enkel betrekking hebben op stedenbouwkundige inbreuken en misdrijven, zelfs in geval van samenloop met milieu-inbreuken en –misdrijven.

lend wel gelijkwaardig kunnen worden genoemd zou deze werkwijze niet leiden tot een ongerechtvaardigd verschil in behandeling.

Deze bepaling kan er in principe toe leiden dat een ernstige milieu-inbreuk/misdrijf die samenloopt met een kleinere stedenbouwkundige inbreuk/misdrijf toch wordt beboet door de ruimtelijke beboetingsambtenaar op basis van de regels in de VCRO, hoewel de niet-naleving van de milieu-regelgeving hier de hoofdovertreiding is. Hoewel nieuw artikel 6.2.8. van de VCRO en het gewijzigde artikel 16.4.28. van het DABM bepalen dat in dit geval het (verplichte) advies van respectievelijk de Afdeling Milieuhandhaving en de bevoegde stedenbouwkundige beboetingsambtenaar moet worden ingewonnen voor het opleggen van de bestuurlijke geldboete, is dit volgens de Raden geen ideale oplossing.

[20] **Technische opmerkingen.** Inzake de procedure voor het opleggen van een bestuurlijke geldboete zoals voorzien in het voorontwerp, hebben de Raden volgende technische opmerkingen.

- Artikel 16.4.41 §1, 2de lid 1° DABM bepaalt dat de overtreder erop gewezen wordt dat hij de documenten waarop het voornemen om een bestuurlijke geldboete op te leggen berust, kan inzien en er een kopie van krijgen. Aangezien milieu-inbreuken/misdrijven, in geval van een samenloop met stedenbouwkundige inbreuken/misdrijven, voortaan ook beboet kunnen worden op basis van de procedure in de VCRO vinden de Raden het aangewezen om deze bepaling over te nemen in voorliggende voorontwerp.
- Artikel 16.4.31 DABM bepaalt dat de verbalisant samen met het proces-verbaal aan de procureur een overzicht bezorgt van zowel de vroegere als de tegelijkertijd met het milieumisdrijf vastgestelde milieu-inbreuken en van de vroeger opgelegde bestuurlijke geldboeten. De Raden vinden het aangewezen om deze bepaling over te nemen in voorliggende voorontwerp.

4.5 Regel de bestuurlijke handhaving van het instandhoudingsmisdrijf

[21] **Stedenbouwkundige inbreuken en misdrijven.** De invoering van een bestuurlijk handhavingsspoor in de ruimtelijke ordening wordt vormgegeven door een onderscheid te maken tussen stedenbouwkundige inbreuken en stedenbouwkundige misdrijven. Hiertoe depenaliseert het voorontwerp een aantal van de huidige stedenbouwkundige misdrijven. Belangrijk om op te merken hier is dat het voorontwerp verder gaat dan het Milieuhandhavingsdecreet in die zin dat stedenbouwkundige inbreuken ook betrekking

kunnen hebben op ernstige schendingen²⁸. Zo depenaliseert nieuw artikel 6.2.2. VCRO het instandhoudingsmisdrijf in ruimtelijk kwetsbare gebieden.

De Raden hebben in hun eerdere adviezen benadrukt dat het onderscheid tussen (milieu)-inbreuken en –misdrijven wezenlijk is. De Raden vinden het daarom een goede zaak dat, naar analogie met de positieve lijst van milieu-inbreuken in het Milieuhandhavingsbesluit, ook de stedenbouwkundige inbreuken limitatief worden opgesomd in het voorontwerp. De Raden zijn echter van mening dat dit onderscheid enkel kan worden gemaakt na een grondig debat met alle betrokken partijen. In hun advies over de wijziging van het Milieuhandhavingsdecreet stelden de Raden echter dat milieumisdrijven die op basis van de geactualiseerde prioriteitennota als prioritair worden beoordeeld, beter niet gedepenaliseerd worden. De ernstige gevolgen van het milieumisdrijf zijn volgens de prioriteitennota het belangrijkste criterium om een misdrijf als prioritair te beschouwen. Zonder vooruit te lopen op het debat over het onderscheid tussen stedenbouwkundige inbreuken en misdrijven, lijkt een depenalisering van het instandhoudingsmisdrijf in ruimtelijk kwetsbaar gebied volgens de Raden niet in overeenstemming met deze logica. Een depenalisering van het instandhoudingsmisdrijf heeft voor- en nadelen maar de Raden vragen hoe dan ook om de bestuurlijke handhaving van het instandhoudingsmisdrijf sluitend te regelen in het handhavingsprogramma.

4.6 Voorzie een beleidskader voor de toepassing van de bestuurlijke dwangsom

[22] **Voorzie een beleidskader voor de toepassing van de bestuurlijke dwangsom.** Nieuw artikel 6.4.14. VCRO geeft de stedenbouwkundig inspecteur of de burgemeester de bevoegdheid om aan de overtreder een last onder dwangsom op te leggen. Het opleggen van een bestuurlijke dwangsom is momenteel nog niet mogelijk op basis van het Milieuhandhavingsdecreet. Artikels 16.4.18bis en volgende van het ontwerpdecreet²⁹ tot

²⁸ Artikel 16.1.2. van het Milieuhandhavingsdecreet bevat zes criteria waaraan voldaan moet zijn om een overtreding als inbreuk te kunnen kwalificeren. Het ontwerpdecreet tot wijziging van het Milieuhandhavingsdecreet (ingediend in het Vlaams Parlement op 2 oktober 2013, goedgekeurd door het Vlaams Parlement op 13 november 2013) schrapt evenwel het criterium “betreft exclusief een schending van administratieve verplichtingen”.

²⁹ De Raden gaven een gezamenlijk advies over het voorontwerp van decreet: MINARAAD (2 mei 2013) en SERV (6 mei 2013), Briefadvies over de wijziging van het Milieuhandhavingsdecreet: <http://www.minaraad.be/adviezen/2013/milieuhandhaving-adviesvraag>; http://www.serv.be/sites/default/files/documenten/SERV_Raad_20130506_Milieuhandhavingsdecreet_ADV.pdf. Het ontwerp van decreet werd op 2 oktober 2013 ingediend in het Vlaams Parlement (Stuk 2197 nr. 1): <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2013-2014/g2197-1.pdf>. Het ontwerpdecreet werd op 13 november 2013 goedgekeurd door het Vlaams Parlement: <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2013-2014/g2197-3.pdf>.

wijziging van het Milieuhandhavingsdecreet voeren de mogelijkheid in om samen met bestuurlijke maatregelen een bestuurlijke dwangsom op te leggen.

De Raden zijn in principe voorstander van het invoeren van een bestuurlijke dwangsom maar benadrukten in eerdere adviezen dat de toepassing van dit instrument moet gebeuren op basis van een coherent beleidskader dat duidelijk aangeeft wanneer de bestuurlijke dwangsom kan worden toegepast en dat geen aanleiding kan geven tot verschillende interpretaties. De Raden benadrukten verder dat er best gewerkt wordt met minimum en maximum bedragen. Het ontwerpdecreet tot wijziging van het Milieuhandhavingsdecreet bevat een aantal garanties met het oog op een uniforme toepassing van dit instrument en ter bescherming van de rechtszekerheid³⁰. De verruiming van de actiemogelijkheden van de overheid waarin voorliggend voorontwerp voorziet, vereist volgens de Raden dat ook op het vlak van de ruimtelijke ordening de toepassing van een dwangsom wordt gekaderd in een Vlaams beleidskader. Voorliggend voorontwerp bevat hier toe een aantal aanzetten maar werkt deze niet uit³¹.

4.7 Voorzie de mogelijkheid voor bestuurlijke beboeting bij laattijdige beslissing procureur

[23] **Bestuurlijke beboeting bij laattijdige beslissing procureur.** Naar het voorbeeld van artikel 16.4.34. DABM bepaalt nieuw artikel 6.2.13. VCRO dat het opleggen van een alternatieve bestuurlijke geldboete uitgesloten is als de procureur nalaat om tijdig zijn beslissing inzake het al dan niet strafrechtelijk vervolgen van een stedenbouwkundig misdrijf mee te delen aan de gewestelijke beboetingsambtenaar. Terwijl de ervaring met het Milieuhandhavingsdecreet leert dat de procureurs steeds vaker gebruik maken van de mogelijkheid om dossiers door te sturen naar de Afdeling Milieuhandhaving met het oog op bestuurlijke beboeting, houdt de RIA bij voorliggend voorontwerp rekening met een marge van 50% voor laattijdige beslissingen van het parket³². Als deze veronderstelling zich realiseert, kan deze bepaling de effectiviteit van de invoering van een bestuurlijke beboeting ondermijnen. De memorie bij nieuw artikel 6.2.13. VCRO geeft overi-

³⁰ Zo zal de Vlaamse Regering in het Milieuhandhavingsbesluit nadere regels bepalen met betrekking tot de gevallen waarin de dwangsom kan worden opgelegd en de modaliteiten ervan. Het ontwerpdecreet voorziet bovendien een evaluatie na drie jaar.

³¹ Zo bepaalt nieuw artikel 6.4.2. §1 VCRO dat de Vlaamse Regering bepaalde stedenbouwkundige inbreuken/misdrijven kan uitsluiten als grondslag voor de toepassing van de last onder dwangsom of de toepassing van dit instrument afhankelijk kan maken van bijkomende voorwaarden. Zo bepaalt nieuw artikel 6.4.14., vierde lid enkel dat de stedenbouwkundig inspecteur of de burgemeester een bedrag kan vaststellen waarboven geen dwangsom meer wordt verbeurd.

³² RIA, p. 17.

gens zelf de indruk dat men de omgekeerde oplossing, waarbij het gebrek aan een tijdige beslissing van het parket het opleggen van een bestuurlijke geldboete wel mogelijk maakt, meer aangewezen vond.

De Raden vragen om een centraal overzicht beschikbaar te stellen van het aandeel en het soort dossiers, zowel inzake milieumisdrijven als inzake stedenbouwkundige misdrijven, waarin de parketten niet tijdig beslissen en zo nodig in te zetten op een snellere werking van de parketten. Dit kan op basis van de sterkere betrokkenheid van de gewesten bij het strafrechtelijk vervolgingsbeleid zoals voorzien in het kader van de zesde staatshervorming. De Raden vragen hierbij om een evaluatiebepaling te voorzien zodat de regeling in nieuw artikel 6.2.13. VCRO en huidig artikel 16.4.34. DABM kan worden herzien als uit de hoger gevraagde informatie zou blijken dat de parketten er niet in slagen om de decretaal opgelegde beslistermijnen te respecteren.

4.8 Voorzie een verzoek tot oplegging van bestuurlijke maatregelen

[24] **Voorzie een verzoek tot oplegging van bestuurlijke maatregelen.** De Raden vragen om de mogelijkheid voor bepaalde personen om de oplegging van bestuurlijke maatregelen te verzoeken, zoals voorzien in artikel 16.1.18. DABM, uit te breiden naar de handhaving van de regelgeving ruimtelijke ordening.

4.9 Waak over het naleven van de termijnen in beroep

[25] Zowel in het Milieuhandhavingsdecreet als in voorliggend voorontwerp, is voorzien dat het gebrek aan een tijdige beslissing in de beroepsprocedure resulteert in het vervallen van de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsom³³. Hoewel uit het Milieuhandhavingsrapport van de VHRM blijkt dat de minister in 2011 en 2012 steeds binnen de decretaal bepaalde termijn uitspraak deed over de ontvankelijke beroepen, vragen de Raden om hier bijzondere aandacht aan te besteden voor de beroepen ingesteld op basis van de VCRO en de nodige maatregelen te nemen indien uit het Handhavingsrapport Ruimtelijke Ordening blijkt dat de termijnen in een aanzienlijke aantal gevallen niet werd nageleefd.

³³ Artikel 16.4.17. DABM zoals gewijzigd door het ontwerpdecreet tot wijziging van het Milieuhandhavingsdecreet. Nieuw artikel 6.4.8. §2 VCRO.

4.10 Zorg voor een duidelijke taakverdeling tussen de vergunningverlener-evaluator-handhaver

[26] Bij de evaluatie van de omgevingsvergunning wordt de lijn tussen evalueren en handhaven zeer dun. De Raden wijzen erop dat de vergunningverlener, de evaluator van de omgevingsvergunning en de handhaver elk een specifieke rol hebben. Aangezien evaluatie en handhaving in de praktijk dicht bij elkaar kunnen liggen, is het volgens de Raden belangrijk dat evaluatie en handhaving op elkaar worden afgestemd, weliswaar met respect voor de finaliteit van elk: bij inspectie gaat men na of de voorwaarden correct worden nageleefd terwijl men bij een evaluatie de voorwaarden zelf zal evalueren en kijken of bijstelling van de milieuvoorwaarden noodzakelijk is.

